

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه توانستم دانش آموزان پایه پنجم را به درس
تاریخ علاقه مند سازم ؟

www.asebankafinet.ir

**این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

فهرست مطالب

۴	مقدمه.....
۵	بیان مسأله.....
۵	توصیف وضعیت موجود.....
۶	گرد آوری شواهد یک.....
۷	شیوه های گرد آوری اطلاعات.....
۱۲	تعریف و تبیین واژه های کلیدی.....
۱۲	ارائه روش های پیشنهادی جهت حل مسأله.....
۱۳	اقدام و اجرای راه حل های پیشنهادی.....
۱۷	گرد آوری شواهد دو.....
۱۸	موانع و محدودیت ها.....
۱۹	پیشنهادها.....
۲۱	منابع و مآخذ.....
۲۲	پیوست.....

**این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

چکیده :

بسیاری از مورخان، محققان و دانشمندان ایران و جهان با اذعان به علم بودن تاریخ و حتی قبول آن به عنوان مادر علوم نقش قابل توجه و انکارناپذیر تاریخ در زندگی بشر را گوشزد کرده و بر این مسائل اتفاق نظر دارند که تاریخ عبرت آموز بوده و می تواند با یادآوری اشتباهات بزرگ گذشته، انسانیت را از تکرار (لااقل عمدی و اختیاری) آن ها باز دارد. به علاوه تاریخ تجربه گذشته را به تجربه کنونی می افزاید و زندگی را پرمایه تر می کند. اتکا بر تجارب گذشته غالباً اخذ تصمیم را در زندگی روزانه آسان می کند و چونان چراغی برای راه آینده ما عمل می نماید. حس تاریخی لازمه ی حیات و بقای ملت ها به شمار می آید. هر ملتی با اتکا به شخص ها، حماسه ها، کتاب ها، شعرها، یادآوری خطرات و صدمات گذشته، بزرگداشت پیروزی ها و تجلیل از قهرمانان و ... هم در شکل گیری این حس و هم در تقویت هر چه بیش تر و مداوم آن می کوشد. ملت ما و دیگر ملت های بزرگ جهان به اتکای همین حس تاریخی است که در تاریخ دوام آورده اند و در برهه هایی، صاحب آوازه و افتخار شده اند. تضعیف این حس را باید خطری جدی در حیات عالی هر کشور دانست. اینجانب آموزگار پایه پنجم ابتدایی هستم و مدت سال است که در آموزش و پرورش در حال خدمت هستیم. هم اکنون در این آموزشگاه ۱۴ دانش آموز دارم. در این اقدام پژوهی سعی من بر این است که بتوانم دانش آموزان کلاس را به درس تاریخ علاقه مند سازم. امید است پژوهش فوق مورد قبول همگان قرار گیرد.

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir

مقدمه

تدوین تاریخ، ترسیم سرگذشت حیات و فرهنگ یک قوم و ملت است. در این رهگذر، زمینه های پیدایش، بستر حرکت، عوامل و موانع آن، پدیده ها و حوادث، علل تعالی یا انحطاط، تأثیر و تأثرها، چگونگی روابط و سایر شئون و مظاهر زندگی، فرهنگ و سرنوشت آن ملت و قوم توسط یک مورخ به تصویر کشیده شده و در معرض اندیشه، کنکاش و مطالعه انسان ها و به ویژه فرزندان و اندیشه مندان قرار می گیرد. این کار از نظر علمی ارزشمند، آگاهی بخش و خدمت به علم و فرهنگ و اقوام و ملل به خصوص محققان و دانش پژوهان و اصحاب اندیشه و اهل مطالعه است. تاریخ از مجرای ذهن تاریخ نویس می گذرد و هر قدر هوش و دانش او زیاد باشد، باز تاریخ را از دریچه دوران و شخصیت خویش می بیند. بنابر این، تاریخ نگار همواره بینش خاص خود را دارد، لیکن هرگز کل حقیقت را در نمی یابد و شیوه ی وی در دوره بندی تاریخ همواره، دست کم تا اندازه ای، فرآورده ذوق ویژه اوست. به این معنا، تاریخ کلاً به همان میزان که علم است، هنر نیز هست. به ویژه وقتی که مورخ از حد گزارش صرف وقایع و داده ها بگذرد و به تعبیر آن ها بپردازد. تاریخ را می توان از دیدگاه های مختلف بررسی و تقسیم بندی کرد؛ از وقایع نگاری تا واقع نمایی و کشف سنن و علل و انگیزه ها و نقد و تحلیل فلسفه حوادث تاریخی. بنابر این اقسام تاریخ به طور کلی عبارتند از: ۱. تاریخ نقلی علم به وقایع و حوادث و اوضاع و احوال انسان ها و ملت ها در گذشته، در مقابل اوضاع و احوالی که در زمان حال وجود دارد. پس علم تاریخ در این معنی، یعنی علم وقایع و حوادث سپری شده و اوضاع و احوال گذشتگان. زندگی نامه ها، فتح نامه ها، سیره ها که در میان همه ملل تألیف شده و می شود از این مقوله است. اما امروزه وقتی با دقت به رفتار و عملکرد دانش آموزان توجه می کنیم متوجه می شویم دانش آموزان با شور و شوق وارد کلاس درس تاریخ نمی شوند. تلاش دارند بهانه های مختلف از کلاس فرار کنند و سعی ندارند

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

از حوادث گذشته مطالبی فراگیرند در کلاس به درس توجهی نمی کنند. تکالیف درسی را به خوبی انجام نمی دهند. نمرات امتحان بیشتر دانش آموزان در سطح قابل قبولی نیست.

این بی علاقی به درس تاریخ مرا واداشت تا دست به تحقیق در این زمینه بزنم تا علل آن را بیابم در ضمن از مدیر مدرسه و اولیای محترم که در این کار مرا یاری کردند، تشکر می کنم.

بیان مسأله

اینجانب آموزگار پایه پنجم ابتدایی هستم و مدت سال است که در آموزش و پرورش در حال خدمت هستم. هم اکنون در این آموزشگاه ۱۴ دانش آموز دارم. دانش آموزان این مدرسه دارای علاقه زیاد به تحصیل هستند و با اشتیاق وارد کلاس می شوند و من هم با چنین دانش آموزانی می توانم از روش های مختلف تدریس استفاده کنم و در کار خود موفق هم هستم. در ابتدای سال تحصیلی مدیر محترم جلسه ی شورای آموزگاران را تشکیل داد که اکثر آموزگاران از جمله خود من هم در این جلسه شرکت نمودم. مدیر و معاون مدرسه گزارشی از عملکرد سال تحصیلی سال قبل را ارائه دادند و از وضعیت درسی دانش آموزان و علاقه آنها به تحصیل صحبت کردند و خاطرنشان ساختند که این دانش آموزان این مدرسه از وضعیت درسی خوبی برخوردارند . طبق بررسی هایی که خود من انجام دادم فهمیدم که دانش آموزان این مدرسه بیشتر وقت خود را صرف درس های پایه مثل ریاضی و علوم می کنند و علاقه چندانی به درس تاریخ از خود نشان نمی دهند.

توصیف وضعیت موجود

با شروع کلاس ها من وارد کلاس های مختلفی شدم، از جمله برای تدریس درس تاریخ وارد کلاس پنجم شدم بعد از سلام و احوالپرسی خودم را معرفی کردم و از آنها خواستم که خودشان را برای من معرفی کنند و این کار را کردند. بعد از این در مورد اهمیت درس تاریخ برای آنها سخنرانی کردم. و در مورد فایده های تاریخ برای زندگی شان در جهان امروز توضیحاتی دادم. در ضمن صحبت متوجه شدم که بیشتر دانش

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

آموزان به همدیگر نگاه می کنند و زیر لب چیز هایی می گویند و حتی حرکاتی هم دارند و گاهی مواقع با هم حرف می زدند. وقتی کلاس تمام شد دانش آموزان با سرعت از کلاس خارج شدند، این امر باعث تعجب من شد. جلسه بعدی قبل تدریس تدریس یک ارزشیابی تشخیصی از دانش آموزان کلاس پنجم به عمل آوردم نتیجه این آزمون به این صورت بود که از ۱۴ نفر از دانش آموزان این کلاس فقط ۳ نفر نمره بالاتر از حد متوسط (بین ۱۰ تا ۱۵) گرفتند و نمره بقیه زیر حد متوسط بود.

گرد آوری شواهد یک

تدریس خود را شروع کردم در ادامه تدریس تلاش کردم آنها را به اظهار نظر و بحث و بحث و گفتگو ترغیب کنم و خود هم از آنها سوالاتی می پرسیدم و از این طریق آنها را به یادگیری درس علاقمند سازم. اما آنها تمایلی به شرکت در بحث از خود نشان نمی دادند و سوالاتی که می پرسیدیم جدایی غلط یا ناقصی می دادند و بعضی ها می گفتند ما نمی دانیم، متوجه نشدیم. البته در حین تدریس و جلسه بعد رفتارهای از این دانش آموزانی سرزده از جمله:

۱. در زمان تدریس توجهی به کلاس نداشتند، همیشه به دنبال بهانه ای بودند تا بخندند تا پرنده ای از پشت پنجره عبور کند یا شخصی از آن جا عبور کند تا به آن نگاه کنند و دیگران را متوجه آن نمایند. یا اینکه صدایی از بیرون از کلاس بشنوند و آن را بهانه فرار از درس قرار دهند.
۲. وقتی که درس اول تدریس شد برای آنها تکالیفی را مشخص کردم که باید انجام می دادند اما وقتی که در جلسه بعد وارد کلاس شدند جز همان سه نفر که تقریباً انجام داده بودند، بقیه بدون تغییر در رفتار آنها وارد کلاس شدند. وقتی علت را از آنها پرسیدم بهانه واهی آوردند و به دنبال توجیه کار خود بودند.
۳. در حین تدریس مدام با یکدیگر حرف می زدند یا اگر یکی حرفی می زد به جای معلم سعی می کردند که او را ساکت کنند تا از این طریق فرصتی برای فرار از درس پیدا کنند.

این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۴. مشاهده می شد در کلاس درس مدام حرکت می کردند و احساس بی قراری می کردند یا نفس عمیق می کشیدند و با صدای بلند نفس را از دهان خارج می کردند یا خمیازه می کشیدند یا اجازه بیرون رفتن می خواستند، اگر یکی را اجازه می دادی بیرون از کلاس برود، بقیه هم چنین تقاضایی را داشتند.

مشاهده چنین رفتارهای غیرطبیعی دانش آموزان در کلاس باعث نگرانی من شد. و برای من ایجاد سوال شد که چرا دانش آموزان رفتار هایی دارند چنین برای بهبودی کار پرسشنامه ای را تهیه کردم در آن سوالاتی را در مورد علاقه آنها به درس و کلاس تاریخ پرسیدم. در این نظرسنجی ۶۸ درصد دانش آموزان علاقه ای به درس و کلاس و ۶۵ درصد هم علاقه ای به معلم نداشتند. وقتی از فواید درس تاریخ برای سرنوشت آنها در زندگی آینده سوال مطرح کردم، ۷۲ درصد دانش آموزان درس تاریخ را بی فایده دانستند و عنوان کردند که دانستن مطالبش تأثیری در پیشرفت شغلی آینده و زندگی آنها ندارد و در ادامه وقتی که خواستم درس های ریاضی، علوم، دینی و جغرافیا از لحاظ تأثیر آنها بر زندگی شان رتبه بندی کنند ۷۸ دانش آموزان رتبه شش را به تاریخ دادند. حال سوالی که برای من مطرح است این است

که چرا دانش آموزان به کلاس و درس تاریخ علاقه ای نشان نمی دهند و از آن گریزان هستند؟ من به عنوان معلم چگونه می توانم علاقه دانش آموزان را به درس تاریخ بهبود بخشم؟

شیوه های گرد آوری اطلاعات

منابع گرد آوری اطلاعات من دانش آموزان، اولیا دانش آموزان، همکاران و کارنامه های دو سال قبل دانش آموزان که در دفتر مدرسه موجود بود، می باشد. در این راستا روش هایی که برای جمع آوری اطلاعات استفاده کردم عبارتند از:

الف) مشاهده ب) پرسشنامه ج) مصاحبه د) اسنادی

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

الف) مشاهده: در مشاهده سعی کردم رفتارهایی را که بیانگر بی علاقه‌گی دانش آموزان به درس تاریخ است را مورد توجه قرار دهم و آنها را ثبت کنم و بعد در پی حل آن بر آیم.

در ابتدای سال تحصیلی وقتی وارد کلاس شدم مشاهده کردم بسیاری مشغول حرف زدن هستند. از آنها خواستم که سکوت کلاس را رعایت کند و به حرف های من توجه کنند با این حال تعدادی هم تذکر مرا نادیده گرفتند وقتی تدریس درس را شروع کردم دانش آموزان توجهی به درس نداشتند و با حرکاتی که داشتند متوجه شدم احساس بی قرار می کنند. دائماً به بهانه های واهی با دوستانشان حرف می زند و اجازه خروج از کلاس را می خواهند. در حین تدریس از آنها سوالاتی در زمینه مطالب تدریس شده از آنها می پرسیدم و جوابی نمی دادند و می گفتند متوجه نشدم و من هم مجدداً توضیح می دادم و یا از بعضی دیگر که متوجه شدند می خواستم که توضیح دهند. با این شیوه سعی داشتم آنها را در تدریس فعال سازم و تمایل آنها را بر شرکت در بحث گروهی برانگیزم اما زیاد موفق نبودم. بعد از اتمام تدریس از یکایک دانش آموزان خواستم متن درس را برای کلاس با صدای بلند بخواند از کل دانش آموزان سه نفر می توانستند درس را خوب بخوانند و بقیه دانش آموزان در حد متوسط بودند. اتفاقاً بعداً همین سه نفری که متن درس را بخوبی می خوانند علاقه بیشتری به مشارکت در بحث کلاس از خود نشان می دهند و تلاش دارند پاسخ سوالات مطرح شده را بدهند درست است که ناتوانی در خواندن برای تمام درس ها مشکلاتی به همراه می آورد اما برای درس تاریخ که بیشتر مفاهیم آن انتزاعی است و دانش آموزان آن را لمس نمی کنند و همچنین فایده ای هم در آن احساس نمی کنند، این مشکلات بیشتر است. ناتوانی در خواندن باعث عدم یادگیری درس و به مرور زمان باعث بی علاقه‌گی به درس تاریخ شده است.

در جلسه دوم هم وارد کلاس شدم وقتی تکالیف دانش آموزان را بررسی کردم دیدم که بسیاری از دانش آموزان باز به جزممان ۳ نفر بقیه تکالیفشان را انجام ندادند. یا اگر هم انجام دادند ناقص انجام دادند و

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

پرسش هم که از درس قبلی به عمل آورد ام، درس یاد نگرفتند و جوابی به سوالات من ندادند وقتی دلیل را از آنها پرسیدم.

آنها جواب دادند که ما علاقه ای به درس تاریخ نداریم چون فایده ای برای ما ندارد و فقط برای قبول شدن شب امتحان مقداری می خوانیم و نمره ی قبولی را می گیریم تا از این درس خلاص شویم.

ب) پرسشنامه: در پرسشنامه من سوالات مختلفی را مطرح کردم تا علل این بی علاقه ای را در دانش آموزان پیدا کنم و بهتر بتوانم با اقدامات درست به درمان آن بپردازم. پایین بودن سطح آرزوها یکی از عواملی است که باعث بی علاقه ای دانش آموزان به تحصیل خصوصاً به درس تاریخ شده است.

بی علاقه ای به تحصیل می شود. درس تاریخ چون دارای مفاهیم انتزاعی است و به نظر آنها ارتباطی با آینده شغلی آنها ندارد بی علاقه ای در این درس بیشتر احساس می شود.

عامل دیگری که باعث بی علاقه ای دانش آموزان مورد تحقیق من به درس تاریخ شده شیوه تدریس معلم و چگونگی برقراری ارتباط او با دانش آموزان است.

در سال های گذشته از روش سخنرانی استفاده شده بود و کمتر از وسایل کمک آموزشی برای ایجاد انگیزه در میان دانش آموزان استفاده می شد و فقط درس برای آنها توضیح داده می شد و مقداری نمونه سوال برای آنها مشخص می شد.

موضوع دیگری که در پرسشنامه مطرح کردیم که بیانگر عدم تمایل دانش آموزان به کتاب تاریخ است مربوط به کیفیت محتوا و حجم کتاب و کم بودن ساعت آموزش تاریخ در طول یک هفته است. کتاب تاریخ علم امروز دانش آموزان نیست و دانش آموزان احساس بیگانگی با آن می کنند. مطالب این کتاب هم بیشتر جنبه تحلیلی دارند و کمتر جنبه توصیفی دارند و مطالب بصورت داستانی مطرح نشدند و هر چند

تصاویر در کتاب موجود است

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

ولی دانش آموزان عنوان کردند که این تصاویر نمی تواند برای آنها جذاب باشد و توجه آنها را به خود جلب می کند. حجم کتاب هم با توجه به زمان اختصاص یافته بسیار زیاد است.

بخش دیگر از عدم تمایل دانش آموزان به کتاب تاریخ مربوط به نگاه و برخورد ضعیف متولیان آموزشی به این کتاب و عدم اختصاص امکانات و بودجه کافی برای جذاب نمودن این درس است.

ج) مصاحبه: مصاحبه را با والدین و همکاران انجام دادم طی دعوتی که از اولیای دانش آموزان به مدرسه داشتم از ۱۴ نفر ۱۱ نفر در این جلسه شرکت کردند و بیشتر این والدین مادر بودند. آنها عنوان داشتند

نمی توانیم کمک های لازم را به آنها بکنیم و بیشتر نظارت بر کارهای دانش آموزان را محول به مادر می کنند و چون پدر بیشتر وقت خود را صرف کار در بیرون از خانه می کند در نتیجه با خستگی تمام وارد خانه می شود دیگر توان توجه به کار دانش آموز با نظارت بر کار او را ندارد. بیشتر وظایف خود را تامین نیازهای مادی می دانند. و مادر هم چون بچه ها حرف شنوی کمتری هم از او دارند در نتیجه بی توجه به تحصیل بچه ها و نیز عدم ابراز علاقه به دانش آموزان باعث بی علاقهگی به درس خصوصاً تاریخ شده است.

بسیاری از خانواده ها از برقراری ارتباط درست با فرزندان نشان ناتوان هستند این ناتوانی نه تنها در مورد جنبه های مادی بلکه در مورد جنبه های عاطفی و روانی نیز وجود دارد. مجموعه این رفتارها سبب بسیاری از رفتارهای ناخوشایند و بی تفاوت نسبت به درس تاریخ شده است. در کنار آن برخی از خانواده ها دارای تعداد فرزندان بیشتر ۳ نفر با فاصله سنی کم هستند در نتیجه چنین خانواده هایی فرصت

کمتری پیدا می کنند تا به تک تک فرزندان خود توجه کنند. از این رو در چنین محیطی فرزندان کمتر مورد توجه قرار می گیرند و مورد حمایت قرار می گیرند و تشویق های لازم از طرف خانواده از فرزندان نمی شود. در نتیجه هم این عوامل باعث بی علاقهگی دانش آموزان به درس تاریخ شده است.

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

مصاحبه با همکاران برای من بسیار مهم بود زیرا با توجه به موضوعاتی که در بالا مطرح شده ارتباط تنگاتنگی با کار همه همکاران داشته است. پس روش هایی که آنها برای علاقه مند ساختن دانش آموزان به درس در پیش گرفتند، می توانند مفید باشد.

معلم پایه چهارم: در ابتدا من سعی دارم با آنها ارتباط دوستانه برقرار کنم و با آنها ن درد دل کنم، به پای صحبت های آنها می نشینم و بعد وقتی که علاقه آنها را به درس و خودجلب کردم از آنها می خواهم در کلاس درس توجه داشته باشند و در کلاس فعال باشند

تا مطالب درس را در همان کلاس یاد بگیرند. به آنها یاد آوری می کنم که شما می توانید موفق شوید، مشروط به اینکه با علاقه به کلاس بیایید و گوش کنید.

معلم پایه سوم: من دانش آموزان را به گروه های کوچک تقسیم کنم و از آنها می خواهم با یکدیگر درمورد موضوعات درس بحث کنند و به کلاس ارائه دهند و همچنین رسانه ی آموزشی را درست کنند و با استفاده از وسایل کمک آموزشی کلاس را جذاب می کنم و دانش آموزان با علاقه و دقت به درس توجه می کنند.

معلم پایه دوم: سعی می کنم همیشه ارتباط درست و مهربانانه با آنها داشته باشم همیشه با والدین این دانش آموزان در ارتباط هستم و به مناسبت های مختلف مسابقاتی برگزار می کنم تا دانش آموزان را به درس علاقه مند سازم.

د) روش اسنادی: از این روش برای بررسی اسناد و مدارک دانش آموزان که از گذشته به جای مانده استفاده کردم. از مدیر محترم خواستم تا مدارک و پرونده های دانش آموزان را در اختیار من قرار دهد. با بررسی که داشتم برای من روشن شده که نمرات درس تاریخ دانش آموزان این کلاس نسبت به درس های دیگر پایین تر بود .

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

تعریف و تبیین واژه های کلیدی

علاقه: دوست داشتن ها و دوست نداشتن های افراد اشاره دارد. علاقه احساس های شخصی نسبت به امور است. رجحان های فرد درباره فعالیت ها ، نهاده ای اجتماعی یا (گروه ها یا شامل احساس های شخصی نسبت به امور است. (سیف ، علی اکبر. ۱۳۸۲ ، ص ۶۱)

روش تدریس: به مجموعه تدابیر منطقی که معلم برای رسیدن به هدف با توجه به (شرایط و امکانات اتخاذ می کند را روش تدریس می گویند. (شعبانی، حسن. ۱۳۸۲ ، ص ۲۴۱)

ارتباط: عبارت است از فرایند انتقال و تبادل افکار، اندیشه، احساساتی و عقاید دو نفر یا بیشتر با استفاده از علائم و نمادهای مناسب به منظور تحت تاثیر قراردادن، کنترل و (هدایت یکدیگر. (شعبانی، حسن. ۱۳۸۲ ، ص ۸۴)

ناتوانی در خواندن: عبارت از یک بی نظمی و اختلال در اعضای شنوایی و صوتی دانش آموز که شرایط لازم برای قرائت عادی و صحیح را مختل یا دچار وقفه می سازد.

(لوگال، اندره، ۱۳۷۹ ، ص ۶۸)

ارائه روش های پیشنهادی جهت حل مسأله

با توجه به اطلاعات بدست آمده و شناخت علل بی علاقگی دانش آموزان به درس تاریخ تصمیم گرفتم روش های زیر را اجرا نموده تا از میزان علاقه دانش آموزان را افزایش دهم:

۱. بالابردن سطح آرزوهای دانش آموزان

۲. تشکیل گروه های کوچک

**این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

۳. برقراری ارتباط مناسب با دانش آموزان

۴. تهیه رسانه آموزشی

۵. تهیه داستان های تاریخی

۶. ارائه فهرستی از مشاغل

۷. استفاده از شیوه های نوین تدریس

۸. استفاده از وسایل کمک آموزشی در تدریس

۹. تغییر دادن محرک ها در جریان تدریس

۱۰. مشاوره با مدیر و معاون مدرسه

۱۱. ارائه گزارش در جلسه شورای آموزگاران

۲. راهنمایی و مشاوره با والدین

اقدام و اجرای راه حل های پیشنهادی

۱. بالابردن سطح آرزوها- برای بالابردن سطح آرزوها به دانش آموزان در جلسات متعدد متذکر شدم که هر انسانی با تلاش و کوشش می تواند موفق شود. انسان های موفق به دستاوردهای کم قانع نمی شوند و تلاش دارند با برنامه ریزی و پشتکار در انجام کارها موفقیت های خوبی داشته باشند. شما هم دارای توانایی های زیادی هستید و نباید خود را دست کم بگیرید. می توانید با تبدیل محدودیت ها به فرصت ها و استفاده از

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

این فرصت ها در یادگیری درس ها موفق باشید. تفاوتی میان شما و آنهايي که موفق هستند، وجود ندارد. تنها تفاوت در این است که آنها از فرصت ها استفاده می کنند و در کلاس با دقت به درس گوش می کنند و مطالب را در همان کلاس یاد می گیرند. در ادامه از شخصیت های علمی که با کمترین امکانات موفق بودند صحبت کردم. با این شیوه سعی کردم سطح آرزوهای دانش آموزان را افزایش دهم.

۲. تشکیل گروه های کوچک- دانش آموزان را به گروه های کوچک همیار تقسیم کردم و به آنها فرصت دادم متن درس را به صورت انفرادی بخوانند و بصورت گروهی با هم بحث و گفتگو کنند و بعد به سوالات مطرح شده، پاسخ دهند. البته برای گروه هایی که فعالیت خودشان را با جدیت دنبال می کردند و مشارکت خوبی داشتند، جایزه در نظر می گرفتم.

۳. برقراری ارتباط مناسب با دانش آموزان - سعی کردم ارتباط دوستانه ای با دانش آموزان داشته باشم در ابتدای ورودم به کلاس با آنها سلام و احوالپرسی می کردم و سعی کردم با نام کوچک آنها را صدا بزنم از تنبیه یا مجازات هایی که شخصیت آنها را زیر سوال می برد، پرهیز کردم. دانش آموزان را در تصمیم گیری ها مشارکت می دادم و از آنها خواستم که عملکردم را در کلاس نقد و بررسی کنند و انتقادهای پیشنهادی خود را بیان کنند و نظرات آنها را در تدریس لحاظ می کردم. در این زمینه از راهکارهای بهبود ارتباط (هورنبای ۱۹۹۴) استفاده نمودم.

۵. تهیه رسانه آموزش- در این زمینه از دانش آموزان خواستم که برحسب موضوعات درس از محیط پیرامون خود آثار و بناهایی تاریخی مربوط به دوره های مختلف را بررسی و از آنها گزارش تهیه و به کلاس ارائه دهند. کار دیگر تهیه روزنامه دیواری بوده و برای این کار آنها نمره در نظر گرفتم تا دانش آموزان تشویق شوند کارشان را با جدیت انجام دهند.

**این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asebankafinet.ir.

۶. تهیه داستان های تاریخ ی- ابتدا خود داستان های تاریخ ی را در کلاس می گفتم. برای نمونه ماجرای قتل آقامحمدخان قاجار را توضیح دادم و از شخصیت هایی چون میرزا کوچک خان که در تاریخ نقش داشتند صحبت می کردم و در ادامه دانش آموزان را تشویق کردم که آنها می توانند این کارها را انجام دهند.

۷. بازدید از موزه- یکی دیگر از اقداماتی که با همکاری مدیر مدرسه انجام دادم

بازدید از موزه شهرستان نهاوند به همراه دانش آموزان بود. البته از آنها خواستم از این بازدید بصورت گروهی گزارش تهیه کنند و به کلاس ارائه دهند و گروهی که بهترین گزارش تهیه کردند مورد تشویق قرار گرفتند.

۸. ارائه فهرست مشاغل- فهرستی از مشاغلی که مربوط به علم تاریخ و تاریخ بود تهیه نموده و در اختیار دانش آموزان قرار دادم. از جمله این مشاغل عبارتند از: باستانشناسی، کارشناس مسائل سیاسی، حقوق سیاسی، مورخ و دبیری تاریخ .

۹. استفاده از شیوه های نوین تدریس- سعی کردم با توجه به موضوعات هر درس روش های خاصی را پیش بگیرم. یکی از این روش ها که برای تدریس انتخاب کردم، تدریس گروهی بود. از دانش آموزان خواستم متن درس را بخوانند و بصورت گروهی در مورد سئوالات مطرح شده من بحث کنند و جواب را برای کلاس بیان کنند. روش دیگریای نقش (ترموتوونین رشد آموزش تاریخ نشر ۲۱) بود. در این روش از چند نفر از دانش آموزان خواستم که برحسب مطالب کتاب یک نقش را انتخاب و در کلاس برای دیگران بازی کند. و دیگران که به عنوان تماشاچی هستند موظفند در پایان به نقد و بررسی بپردازند. و اگر سوالاتی که مطرح شده پاسخ دهند.

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asemankafinet.ir.

۱۰ . استفاده از وسایل کمک آموزشی در تدریس- در این زمینه تصاویر سیاسی از کتاب ها و مجلات رشد آموزش تاریخ تهیه کردم و در موقع تدریس از آنها استفاده نموده تا ایجاد انگیزه نمایم و میزان تمرکز حواس آنها را بالا ببرم. همچنین از آنها خواستم تصاویر یا مطالبی تاریخ ی را تهیه کرده و به کلاس ارائه دهند تا از آنها استفاده کنم.

۱۱ . تغییر دادن محرک در جریان تدریس- در زمان تدریس سعی کردم حرکات و سخنان خود را تغییر دهم همراه با تغییر آهنگ، صدا و چهره با شور و شوق تدریس می کردم و علاقه خود را به تدریس نشان می دادم و با دانش آموزان ارتباط چشمی برقرار می کردم تا از این طریق دانش آموزان با علاقه به درس گوش دهند.

۱۲ . راهنمایی و مشاوره با مدیر و معاون مدرسه- از مدیر و معاون مدرسه خواستم زمانی که اولیای دانش آموزان به مدرسه مراجعه می کنند ابتدا از نقاط قوت دانش آموزانشان صحبت کنند و بعد به نقاط ضعف آنها بپردازند، زیرا برخی از والدین احساس می کند چون فرزندانشان وظایف خود را به خوبی انجام نداده اند، موجب شرمساری آنها خواهند بود و وقتی به مدرسه می آیند مورد سرزنش قرار خواهند گرفت.

۱۳ . ارائه گزارش در جلسه شورای آموزگاران - گاهی اوقات شما به عنوان یک دبیر از همکاران و مسئولان تقاضای کمک داریم در هر حال تقاضا کردن از دیگران گاه برای ما دشوار است. اما در جلسه ی شورای آموزگاران سعی کردم تا اقداماتی که برای علاقمند کردن دانش آموزان به درس تاریخ انجام دادم گزارش داده و از همکاران درخواست کردم که بدون هیچ گونه ملاحظه ای به نقد و بررسی کارم بپردازم. و انتقادهای پیشنهادی خود را بیان نمایند. در این راستا برای افزایش موفقیت در تقاضا کردن در موقعیت های مختلف ماننتی (۱۹۸۸) راهنمای مفیدی برای من بود. این راهکار به طور خلاصه عنوان می دارد که درخواست خود را مستقیماً و سریع و دقیق بیان دارید و با آمادگی کامل پذیرای انتقادهای سازنده عزیزان باشیم.

این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۱۴. راهنمایی و مشاوره با والدین- در جلسات متعددی که با والدین داشتم اهمیت نقش خانواده را در علاقه مند کردن دانش آموزان به تحصیل بخصوص درس تاریخ یادآوری کردم و از آنها خواستم که وقتی بیشتری را برای برقراری ارتباط درست با فرزندانشان صرف کنند. از دانش آموزان خود بخواهند که موضوعات مختلف درس تاریخ را برای آنها شرح دهند. سعی کنند در منزل به آنها فرصت اظهار نظر بدهند و در تصمیم گیری ها شرکت دهند. بر کار آنها نظارت داشته باشند. همیشه با من در ارتباط

باشند و این ارتباط را به خاطر کار قطع نکنند. سعی کنند علاقه خود را به فرزندان نشان دهند و آن را پنهان نکنند، چون دانش آموزان بسیار به آن نیاز دارند. کارهای خوبی که انجام می دهند آنها را تشویق کنند و جوایزی برای آنها بخرند و سعی داشته باشند در خرید جوایز به کتاب بیشتر توجه داشته باشند. اگر دچار اشتباه شدند سریع آنها را سرزنش یا تنبیه نکنند. بلکه راهنمایی و ارشاد کنند. در این قسمت روش آموزش موثر والدین (گوردن ۱۹۷۰) استفاده کردم.

گرد آوری شواهد دو

پس از اعمال راه حل های بیان شده پس از ۴ ماه تغییرات ذیل در نگرش و رفتار دانش آموزان بوجود آمد که باعث واکنش و اظهارنظرهای مثبت والدین و همکاران شد.

بعضی از تغییرات به شرح ذیل می باشد:

۱. دانش آموزان نسبت به آینده تحصیل خود امیدوار شده و با علاقه وارد کلاس می شدند و به درس با دقت گوش می کردند. در پرسشنامه ای که قبلاً تهیه کردم میزان علاقه ی دانش آموزان را مجدد بررسی کردم که ۴۴٪ درصد دانش آموزان به درس تاریخ و ۸۸٪ نسبت به معلم علاقمند شدند. و ۵۵٪ درصد دانش آموزان احساس می کردند درس تاریخ برای آنها مفید است.

این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۲. در گروه مشارکت فعال داشتند و کارهای گروهی را با جدیت تمام انجام می دادند و داوطلب ارائه آن برای دیگران می خواندند.

۳. توان خواندن متن افزایش پیدا کرد و همان دو نفری اکراه داشتند که متن درس را بخوانند در ادامه کار با علاقه متن درس را برای دیگران می خواندند.

۴. رسانه آموزشی را تهیه بصورت روزنامه دیواری به کلاس ارائه می دادند و خواستار این بودند روی دیوار کلاس نصب شود.

۵. در طی جلسه ای که با والدین دانش آموزان داشتیم، عنوان کردند که فرزندانشان از آنها می خواستند که برای آنها روزنامه، کتاب هایی پیرامون تاریخ بخرند تا آنها مطالب مربوط به موضوعات درسی را در آنها پیدا کنند.

۶. والدین عنوان کردند که دانش آموزانشان علاقه مند به درس تاریخ شده و برای آنها توضیح می دادند و مطالبی پیرامون تاریخ را برای آنها می گفتند.

۷. در موقع تدریس، فعالانه در بحث ها شرکت می کردند و سئوالاتی که مطرح می کردم سعی داشتند پاسخ دهند، حتی در صورت غلط بودن پاسخ ها، اظهار پشیمانی نمی کردند.

۸. همکاران هم ابزار رضایت از دانش آموزان می کردند و عنوان کردند که دانش آموزان با علاقه بیشتر به درس توجه دارند و نمرات آنها نسبت به گذشته افزایش پیدا کرد.

۹. نمرات درس تاریخ نسبت به گذشته افزایش یافت

موانع و محدودیت ها

۱. تهیه وسایل کمک آموزشی به اندازه استفاده کل دانش آموزان مشکل بود.

**این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با
قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید**

www.asemankafinet.ir.

۲. زمان تدریس درس تاریخ بسیار کم و فرصت کافی نداشتم تا از امکانات بیشتر و بهتر استفاده کنم و دانش آموزان را بیشتر درگیر آن کنم.

پیشنهادها

۱. سعی شود از همان ابتدای سال تحصیلی در مدرسه با دانش آموزان ارتباط درست و مناسب داشته و از برخورد های تند پرهیز شود تا دانش آموزان نسبت به درس یا معلم احساس بی علاقه‌گی نکنند.
۲. در مدارس برای خانواده ها جلسات آموزش خانواده برگزار شود و از آنها دعوت شود به جلسات بیایند تا در امر آموزش و علاقه مند کردن دانش آموزان کمک کار خوبی برای مدرسه باشند.
۳. به متولیان مدرسه توصیه می شود زمانی که والدین دانش آموزان به مدرسه می آیند سعی کند ابتدا نقاط قوت دانش آموزان را بگویند، بعد اگر مشکلی داشتند آنها را مطرح نمایند چون بسیاری از خانواده ها وقتی به مدرسه دعوت شوند فکر می کنند و به خاطر کار فرزندانشان دچار لغزش شده و در مدرسه سرافکنده خواهند شد.
۴. در مدارس که دانش آموزان آن نسبت به برخی درس ها علاقه ای نشان نمی دهند. مدیران سعی کنند بودجه جداگانه ای در نظر بگیرند و با هزینه کردن درست آن دانش آموزان را به آن درس علاقه مند سازند.
۵. در برنامه آموزشی مدرسه حتما اردوهای علمی و تفریحی گنجانیده شود تا دانش آموزان به درس هایی که علاقه نشان نمی دهند به همراه همان دبیر مربوط به اردو بروند تا ارتباط نزدیک تر و دوستانه تری برقرار شود و دانش آموزان به آن درس و معلم آن علاقه مند شوند.

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۶. در تدریس درس ها معلمان سعی کنند به توان و نیاز های دانش آموزان توجه کنند وبا توجه به آن تدریس کنند تا دانش آموزان احساس کند که می توانند مطالب را بفهمد وبا فهم آن به به آن درس علاقه مند شوند.

۷. به متولیان مدرسه پیشنهاد می شود که با همکاری و نظارت دیگران ماهنامه یا فصل نامه هایی در مدرسه توسط دانش آموزان انتشار دهند.

۹. در تدریس حتما از وسایل کمک آموزشی استفاده شود و از همه ی دانش آموزان در بحث های کلاس استفاده شود.

۱۰ . مسابقات علمی در مدرسه در طول سال تحصیلی برگزار شود و به افراد برگزیده جوایزی هم داده شود.

۱۱ . سعی شود تحقیقاتی در زمینه ی تأثیر تغییرات دوره ی نوجوانی در بی علاقهگی دانش آموزان به درس تاریخ انجام گیرد.

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir

منابع و مآخذ

۱. اصغریپور، حمید (۱۳۸۳)، مشاوره با دانش آموزان در مدارس (مهارت ها کاربردها) برای معلمان مشاهد، موسسه فرهنگی و هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب.
۲. خیراندیش، عبدالرسول (۱۳۸۴) آموزش رسمی تاریخ (ضرورت ها و تنگناها)، رشد آموزش ، شماره ۱۸
۳. سیف، علی اکبر (۱۳۸۲)، روش های اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی، تهران، آگاه.
۴. شعبانی، حسن (۱۳۸۲)، مهارت های آموزش و پرورش (روش ها و فنون تدریس) تهران، سمت.
۵. لوگال، آندره (۱۳۷۹)، شکست های تحصیلی (شناخت و جبران)، ترجمه محمدرضا شجاع رضوی، مشهد، آستان قدس رضوی.
۶. ملک محمدی، حمید (۱۳۸۴)، ایفای نقش، شیوه ای در تدریس اجتماعی ، رشد . آموزش تاریخ
۷. نوروزی، جمشید (۱۳۸۳)، کتاب های درسی از نگاه تعدادی از دانش آموزان، رشد آموزش ، شماره ۱۴
۸. نوروزی ، جمشید (۱۳۸۳)، کتاب های درسی در کشور آلمان، رشد آموزش . شماره ۱۶

این فایل فقط برای مشاهده است. برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

پیوست

باسمه تعالی

دانش آموزان گرامی - سلام

پرسشنامه ی حاضر بخشی از کار تحقیقی اینجانب در زمینه ی افزایش علاقه ی دانش آموزان به درس تاریخ است. خواهشمند است صادقانه به سئوالات زیر پاسخ دهید. لازم به یاد آوری است که جواب دادن به این سئوالات تأثیری در نمره ی شما ندارد و همچنین نیاز به نوشتن نام نیست.

۱- شغل والدین شما: پدر ( ) مادر ( )

۲- تحصیلات والدین: پدر ( ) مادر ( )

۳ آیا به درس تاریخ علاقه دارید؟ خیر بله

۴ آیا به معلم تاریخ علاقه دارید؟ خیر بله

۵ به نظر شما درس تاریخ برای آینده زندگی شما فایده ای دارد؟ خیر بله

این فایل فقط برای مشاهده است . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط ۴ هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید

www.asebankafinet.ir.

۶- درس های زیر را از لحاظ فایده آنها رتبه بندی کنید.

شیمی-فیزیک -ریاضی-اندیشه اسلامی -ریاضی-مطالعات اجتماعی

۷- با توجه به زمان کلاس حجم کتاب تاریخ شما چگونه است؟

مناسب زیاد کم

۸- دوست دارید محتوای کتاب تاریخ شما چگونه باشد؟

داستانی همراه با تصاویر داستانی به همین صورت

۹- آیا والدین شما در منزل در انجام کارها با شما مشورت می کنند؟

خیر بله

۱۰- والدین شما در منزل در انجام کارها چه میزان با شما مشورت می کنند؟

بسیار زیاد زیاد متوسط کم بسیار کم

۱۱- والدین در منزل چه میزان با شما روابط دوستانه و عاطفی دارند؟

بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد

۱۲- در صورت انجام کار خوب در منزل مورد تشویق والدین قرار می گیرد؟ خیر بلی

۱۳- اگر در منزل وظایف را به خوبی انجام ندهید برخورد والدین با شما چگونه است